

Podstawy kształcenia dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu - opis przedmiotu

Informacje ogólne	
Nazwa przedmiotu	Podstawy kształcenia dzieci i młodzieży z zaburzeniami ze spektrum autyzmu
Kod przedmiotu	05.2-WP-PSSM-PKA
Wydział	Wydział Nauk Społecznych
Kierunek	Pedagogika specjalna
Profil	ogólnoakademicki
Rodzaj studiów	jednolite magisterskie
Semestr rozpoczęcia	semestr zimowy 2022/2023

Informacje o przedmiocie	
Semestr	7
Liczba punktów ECTS do zdobycia	3
Typ przedmiotu	obowiązkowy
Język nauczania	polski
Sylabus opracował	dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ

Formy zajęć					
Forma zajęć	Liczba godzin w semestrze (stacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (stacjonarne)	Liczba godzin w semestrze (niestacjonarne)	Liczba godzin w tygodniu (niestacjonarne)	Forma zaliczenia
Ćwiczenia	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę
Wykład	15	1	9	0,6	Zaliczenie na ocenę

Cel przedmiotu

Zapoznanie z podstawą programową pierwszego etapu kształcenia w szkole podstawowej, z celami, treściami, zasadami i metodami pracy dydaktycznej. Zapoznanie z podstawowymi pojęciami matematycznymi, przyrodniczymi, a także procesem nauki czytania, pisania i mówienia. Poznawanie znaczenia środków dydaktycznych w edukacji dzieci, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Kształcenie umiejętności organizowania środowiska uczenia się uczniów, projektowania i prowadzenia zajęć edukacyjnych w pierwszym etapie szkoły podstawowej. Rozwijanie umiejętności dokonywania wyboru i oceny przydatności danego postępowania metodycznego odpowiedniego w pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Wymagania wstępne

Podstawy dydaktyki ogólnej, wiedza psychologiczna o rozwoju dziecka z zaburzeniami ze spektrum autyzmu.

Zakres tematyczny

Wykłady

Podstawa programowa pierwszego etapu kształcenia w szkole podstawowej. Cele, treści, zasady, formy organizacji i metody pracy dydaktycznej w edukacji dziecka w pierwszym etapie kształcenia. Znaczenie środków dydaktycznych w edukacji dzieci, ze szczególnym zwróceniem uwagi na dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Organizowanie środowiska uczenia się uczniów. Wybór i ocena przydatności danego postępowania metodycznego odpowiedniego w pracy z dziećmi z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Psychologiczne podstawy uczenia się matematyki w przedszkolu i w szkole. Podstawowe pojęcia matematyczne w edukacji dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Fizjologiczne podstawy czytania i pisania. Porównanie różnych metod nauki czytania. Metody poznawania i badania środowiska przyrodniczego: pomiar, obserwacja, doświadczenie, eksperyment. Wymiary wiedzy społecznej w edukacji szkolnej. Dziecko jako członek rodziny. Wiedza o Polsce i jej realizacja na lekcjach w klasach I-III. „Inny” w edukacji dzieci: rozumienie różnic kulturowych (tradycje, religie, obyczaje).

Ćwiczenia

Specyfika edukacji matematycznej w I etapie kształcenia. Ćwiczenia orientacji w schemacie ciała i w przestrzeni. Klasyfikowanie jako porządkowanie wiedzy o świecie. Szeregowanie jako wykrywanie różnic między przedmiotami. Zbiory – ustalanie równoliczności. Miara i sens mierzenia. Rytm, kompensacje, przekształcenia. Przyczyna i skutek, orientacja w czasie (dni i noce, pory roku, dni tygodnia, miesiące). Pojęcie liczby, działania matematycznego, posługiwania się dziesiętkowym systemem pozycyjnym, techniką rachunkową. Zastosowanie matematyki w życiu codziennym. Środki dydaktyczne, zabawy, gry i sytuacje zadaniowe stosowane w procesie wprowadzania dzieci w świat matematyki. Trudności dzieci w uczeniu się matematyki. Gotowość do czytania i pisania w aspekcie psychomotorycznym, słownikowo-pojęciowym, emocjonalno-motywacyjnym. Etapy nabywania umiejętności czytania i pisania. Projektowanie zadań rozwijających umiejętność czytania ze zrozumieniem. Cechy mowy dziecka, podejścia do rozwijania umiejętności mówienia jako narzędzia komunikowania się. Historyjki obrazkowe i ilustracje i ich znaczenie dla rozwoju języka i myślenia dziecka. Realizacja ćwiczeń słownikowych. Projektowanie sytuacji opracowywania użytkowych form redakcyjnych. Inscenizacje w szkole. Konstruowanie sytuacji edukacyjnych i zadań inicjujących aktywność badawczą dzieci. Wartość wycieczki i ścieżki edukacyjnej jako formy bezpośredniego poznawania rzeczywistości.

Metody kształcenia

Wykład, praca z tekstem, problemowe -dyskusja, metaplan, burza mózgu, metoda projektu praktycznego działania-projektowanie zadań i sytuacji edukacyjnych.

Efekty uczenia się i metody weryfikacji osiągania efektów uczenia się

Opis efektu	Symbole efektów	Metody weryfikacji	Forma zajęć
E.1A.W2.Student omawia psychologiczno-pedagogiczne podstawy wiedzy o zaburzeniach ze spektrum autyzmu i przedstawia je ze zrozumieniem jako kontekst kształcenia dzieci ze spektrum autyzmu. Omawia specyfikę funkcjonowania poznawczego, emocjonalnego i społecznego dzieci w zaburzeniach ze spektrum autyzmu oraz zagadnienie mowy, języka i komunikacji osób z zaburzeniami ze spektrum autyzmu. Wyjaśnia znaczenie owej specyfiki dla organizowania działań edukacyjnych, tworzenia sytuacji angażujących i motywujących do podjęcia aktywności związanej z uczeniem się. Wyjaśnia znaczenie środowiska fizycznego, stymulacji i integracji w autyzmie. Przedstawia i wyjaśnia znaczenie różnych metod komunikacji i rozwiązywania problemów wychowawczych. Omawia zasady przygotowania do nauki czytania i metody nauki czytania możliwe do wykorzystania w pracy z dziećmi z autyzmem. Zna i przedstawia zagadnienia edukacji polonistycznej ,matematycznej środowiskowej ważne z perspektywy rozwoju dziecka z autyzmem i nabywania podstawowych narzędzi kulturowych umożliwiających uczenie się i komunikowanie. Omawia zasady współpracy z rodzicami i wsparcia rodzinie.	• PS_W-10	• kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.U2.Student analizuje możliwości wykorzystania różnych teorii psychologiczno-pedagogicznych do projektowania działań edukacyjnych z dziećmi ze spektrum autyzmu. Wybiera i prezentuje zabawy i zadania dotyczące podstawowych pojęć matematycznych umożliwiających opanowanie ważnych umiejętności posługiwania się liczbą i działaniem matematycznym. Wybiera i prezentuje zabawy i zadania umożliwiające dzieciom ze spektrum autyzmu usprawnienie procesów leżących u podstaw czytania i pisanie oraz wybiera i wykorzystuje we własnych projektach metody nauki czytania możliwe do zastosowania w pracy z dziećmi ze spektrum autyzmu. Projektuje zabawy pogłębiające możliwości nawiązywania kontaktu za pomocą pisanie i mówienia. Projektuje wycieczki i aktywność badawczą umożliwiającą zdobywanie wiedzy o świecie przyrodniczo-społecznym.	• PS_U-11	• aktywność w trakcie zajęć • kolokwium	• Wykład • Ćwiczenia
E.1A.K2. wykorzystania zdobytej wiedzy do analizy zdarzeń pedagogicznych.	• PS_K-06	• aktywność w trakcie zajęć	• Wykład • Ćwiczenia

Warunki zaliczenia

Warunkiem zaliczenia wykładów jest uzyskanie pozytywnej oceny z kolokwium . Zaliczenie ćwiczeń również wymaga zaliczenia kolokwium oraz wykonania wszystkich zadań przewidzianych do realizacji w ramach kursu. Przeliczanie punktów kolokwium na oceny odbywa się wg zasady 0-50%= ndst , 51-60%= dst; 61-70%= dst+; 71-80% = db; 81-90%= db+; 91-100%= bdb . Ocena końcowa: średnia arytmetyczna uzyskanych ocen z wykładów i ćwiczeń.

Literatura podstawowa

1. Fischer R. Uczymy jak się uczyć. WSiP, Warszawa 1999.
2. Okoń W., Wprowadzeni do dydaktyki ogólej, Wydawnictwo Akademickie "ŻAK", Warszawa 1998.
3. Gruszczyk-Kolczyńska E.,(red.),Wspomaganie rozwoju umysłowego oraz edukacja matematyczna dzieci w ostatnim roku wychowania przedszkolnego i w pierwszym roku szkolnej edukacji,Warszawa 2009.
4. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dziecięca matematyka: metodyka i scenariusze zajęć z sześciolatkami w przedszkolu, w szkole i w placówkach integracyjnych, Warszawa 2000.
5. Gruszczyk-Kolczyńska E., Wspomaganie rozwoju umysłowego trzylatków i dzieci starszych wolniej rozwijających się, Warszawa 2000.
6. Gruszczyk-Kolczyńska E., Dzieci ze specyficznymi trudnościami w uczeniu się matematyki, Warszawa 1992.
7. Brzezińska A.(red.), Czytanie i pisanie- nowy język dziecka, WSiP, Warszawa 1987.
8. Malmquist E., Nauka czytania w szkole podstawowej, Warszawa 1987.
9. Jedut, A.,A.Pleskot, Nauczanie ortografii w klasach I-III.Poradnik dla nauczyciela, Warszawa 1991.
10. Więckowski,R. Ćwiczenia słownikowo-frazeologiczne i syntaktyczne w klasach początkowych, Warszawa 1985.
11. Józwicki T., Opowiadanie jako forma wypowiedzi w klasach początkowych, Warszawa 1984.
12. Grzybowski P., Spotkania z innymi, Kraków 2011.

Literatura uzupełniająca

1. Semadeni Z., red., Nauczanie początkowe matematyki, T. I-IV, Warszawa 1984.
2. Stucki E., Metodyka nauczania matematyki w klasach niższych, Bydgoszcz 1994
3. Wróbel T., Pismo i pisanie w nauczaniu początkowym, Warszawa 1985.
4. Klus-Stańska D., Nowicka M., Sensy i bezsensy w edukacji wczesnoszkolnej, PWN, Warszawa 2005.
5. Gruszczyk-Kolczyńska E., Terapia dzieci z trudnościami w uczeniu się matematyki, Katowice 1997.
6. Wybrane problemy wczesnej edukacji, cz. 2, Klasy I-III, red. M. Suświłło, Olsztyn 1998.

Uwagi

Zmodyfikowane przez dr Iwona Kopaczyńska, prof. UZ (ostatnia modyfikacja: 20-04-2022 17:23)